

Obeležavanje „Dana magarica“, četvrto po redu, u Specijalnom rezervatu prirode Zasavica, dogodilo se u nedelju, 28. Aprila, uz bogomdano sunce i toplo vreme, brojne programe i više od 1.000 gostiju. Bio je to jedan celodnevni party na otvorenom sa različitim temama: takmičenje u kuvanju magarećeg parpikaša, Klaster Srem, čiji je član i Zasavica, priredio je izložbu „Suveniri Srema“, održane su dve promocija knjiga, i uz ukusno jelo i odlično vino posetioци su mogli da provedu ugodan i sadržajan dan. To je potvrda da Zasavica o kojoj brine Pokret gorana Sremska Mitrovica može i ima šta da ponudi ljudima različitog interesovanja i uzrasta.

Predstoji Prvomaski uranak koji je u RP Zasavici već godinama ustaljeno atraktivan. Prošle godine je bilo 2.500 ljudi, ove godine se takođe očekuje dobra poseta. Gosti će spremati ručak, moći će da probaju specijalitete iz rezervata, a organizatori će aktivirati sve vrste turističke ponude kojima raspolažu. Biće i muzike i prateće zabave, tako da užitak neće izostati.

O SRP Zasavica sigurno niko ne može da kaže više i bolje od njenog idejnog tvorca i najboljeg poznavaoца, čoveka koji neumorno radi kako na unapređivanju programa rezervata tako i na promovisanju istog, upravnika rezervata, gospodina Slobodana Simića.

-SRP Zasavica je najveći čuvar starih rasa, poznat po mangulicama, podolcima, a pre četiri godine i novom programu očuvanja balkanskog magarca. Balkanski magarac je jedinstvena rasa vezana za jugoistočnu Evropu. Mi smo začetnici programa koji na ovim prostorima nikada ranije nije sproveden i nije poznato da je bila organizovana farma za mužu magarica. Cilj je da imamo što više magarica, a trenutno ih imamo 130 i muzemo mleko od kojeg pravimo kozmetičke preparate: kreme za lice, sapun, zatim liker i najnoviji program je takođe jedinstven u svetu, sir od magarećeg mleka. To je proizvod koji niko nije uspeo da napravi osim nas, a mi smo to uradili uz pomoć vrhunskog tehnologa iz fabrike „Kozari“, tako da smo mi vlasnici jedinstvenog najređeg i najskupljeg sira na svetu. Mnogi nas zovu da pitaju kako smo to napravili, ali mi našu tajnu ne odajemo. Ovaj naš vrhunski proizvod možemo da napravimo u manjim količinama, godišne 100 kg i nadamo se da ćemo ga prodati na jednom mestu u svetu.

Osnovni cilj u čitavom programu je očuvanje balkanskog magarca, povećanje njegovog broja kako na našoj farmi tako i u domaćinstvima, jer svi oni koji su čuli našu priču i upoznati su sa našim programom pokušavaju da neotuđuju magarce, da ih razmnožavaju, neki i da muzu i piju to mleko, koje je izuzetan lek za bronhitis i astmu, pre svega kod dece i rekonvalescenata. Magareće mleko nikome ne smeta zbog njegovih izuzetnih svojstava i to je najveća dragocenost ove životinje. Svedoci smo rasta interesovanja za ovu životinju, da ga mnogi kupuju kao kućnog ljubimca, vraćaju se i na manastirske ekonomije, gde su nekada bili. Iz ovog programa očekujemo da iznikne niz naučnih radova. Za to smo angažovali Veterinarski fakultet iz Beograda koji je odredio prvog doktoranta na magarećem programu, i iz tog doktorata

očekujemo da izađe nova registrovana rasa magaraca, kojih ima samo u Vojvodini, tzv. vojvođanski magarac, i koji je tri puta veći od balkanskog. Njega je, po kazivanju, svojevremeno Marija Terezija dovela u Vojvodinu. Služio je za špartanje vinograda i danas ga ima u izuzetno malom broju. Kod nas se trenitno nalazi 15 komada, mislim da ih u Vojvodini nema više od 50, i ako ga budemo držali i razmnožavali, nadam se da ćemo tu rasu uspeti da promovišemo i da imamo dve rase magaraca u Srbiji. Isto tako jedan doktorant na Veterinarskom fakultetu u Novom Sadu će braniti doktorsku tezu na komparaciji magaraca i konja, što je takođe nešto što nikada do sada nije rađeno, tako da sve u svemu ovaj program je magarca promovisao kao jednu zdravu, vrednu, pametnu, umiljatu životinju, koja daje izuzetan proizvod-mleko, a iz toga će proizaći naučni radovi sa krajnjim ciljem-držanje magarca kao kućnog ljubimca. U Americi ima 45.000 magaraca koji se drže na taj način.

To je naša misija koja je uspešna, što potvrđuje i današnji dan, jer je bilo oko 1.000 ljudi koji su zdušno slušali priču, probali proizvode od magarećeg mleka i nadamo se da će rezultat u narednih 10 godina biti taj da to bude jedna poštovana životinja koja će izaći iz kritično malog broja, koliko je sada ima, i ući u jednu stabilnu populaciju koja će biti na korist ljudima.

Mi smo osim našeg osnovnog zaduženja, a to je zaštita i upravljanje rezervatom, razvili i Vizitorski centar, prvi u Srbiji, i on je dao svoje rezultate: podignuti su objekti koji uz prirodu i besprekornu uređenost omogućuju gostima da na nov način borave u prirodi: mogu se voziti brodom ili čamcem, ići u pešačku turu, uživati u lepom vremenu i leti i zimi, jer imamo i zimske objekte. To je prošle godine rezultiralo rekordnom posetom od 90.000 ljudi, sigurno zahvaljujući i izložbi dinosaurus. Ove godine se nadamo da će naš uobičajeni broj od 35 do 40.000 na osnovu svega ponuđenog povećati. SRP Zasavica ima dobru strukturu posete. Naši posetioci nisu pretežno deca, već su to odrasli koji svojim automobilima dolaze u pojedinačne i grupne posete i uživaju u našim programima. Da tome dodam i ribolovce i sve druge ljubitelje prirode, domaće i međunarodne radne kampove, istraživače i istraživanja u unapređivanju prirode i ukupnom njenom uređenju, samo su neki od programa koja sprovodimo.

Zasavica je reka dužine od 32 km, koja je neuznemiravana, u najvećem delu toka nije dostupna za posetioce i priroda živi onako kako je živela pre 1.000 godina i to je ono što se ovde može videti. Svi posetioci mogu uživati u vrhunskoj ponudi hrane i pića, a ono do čega je nama posebno stalo je da se koriste pešačke ture pašnjakom Valjevac, istraživačke ture, koje omogućavaju da se „zavučete“ u određene predele koje ljudska noga nije često doticala, uz pratnju vodiča i da zaista sebi priredite jedan izuzetan ugođaj u ravnici okruženoj civilizacijom, a u potpunoj dominaciji divljine.

Prolećni deo u SRP Zasavica je izuzetan. Nivo vode se odražava, pre svega na biodiverzitet, i izuzetan je broj biljaka i životinja koji ovde nalaze svoja staništa, razmnožavaju se. Godine 1997. krenuli smo sa 120 ptica u rezervatu. Omogućavajući im stanišne uslove, došli smo do 202 vrste, što govori o pomnoj brizi za prirodu. Vizitorski centar smo i osmislili tako da bi ljudi bili na pola hektara, a ostalih 1.800 ha je u potpunim skladom sa prirodom i neuznemiravanjem.

Naša koncepcija je doživela priznanje, verifikaciju od međunarodnih organizacija, a „prepisivanje“ od prvog Vizitorskog centra u ostale rezervate i parkove prirode samo je potvrda našem radu.

Dobili smo priznanje i do Državnog sekretara gospodina Gorana Petkovića koji je nedavno rekao da je SRP Zasavica lider u mnogim stvarima, između ostalog pomenut je i auto-kamp. S obzirom na situaciju u Srbiji, mi nemamo potrebu za smeštajnim kapacitetima, jer uglavnom imamo jednodnevne posete. Radimo na programu razvijanja smeštaja u seoskim domaćinstvima i kako ta potreba bude rasla, mi ćemo ukuljučivati više seoskih domaćinstava.

Ali, u želji da privučemo strance, pre svega u Zasavicu, a stranci imaju izgraženiju potrebu za boravkom u prirodi od nas, uz pomoć Ministarstva za ekonomiju i turizam smo napravili auto.kamp, jedan od najboljih u Evropi, i doživeli smo neverovatno priznanje da smo u Kamp asocijaciji proglašeni na 43. mestu u Evropi u konkurenciji od 28.000 kampova. Po toj oceni stručnih ljudi bolji smo od svih kampova u Hrvatskoj i Sloveniji i zaista imamo jedno posebno zadovoljstvo da je taj kamp izuzetno reprezentativan, i na širem prostoru takvog kampa nema. Zato očekujemo uspešnu sezonu, jer u kamp dolaze stranci u 99% slučajeva, uživaju u našoj raznovrsnoj ponudi, čak idu u pešačke ture, što je retko u slučaju domaćih gostiju, tako da smo to sretno uvezali i broj stranaca je dupliran za tri sezone rada kampa. Ove godine imamo najavu organizovanih grupa iz Holandije, Nemačke, Italije, što ukazuje da će ovo biti jedna dobra sezona, a svi ti stranci će biti u rezervatu i uživati u ponudi, jer oni znaju da koriste prirodu i da se u njoj kreću.

Mi smo jedinstveni u onome što se zove jedna dosledna ponuda, SRP Zasavica radi preko cele godine bez obzira na broj gostiju koji imamo, jer želimo da nam dolaze i istraživači oni pravi ljubitelji prirode, a ne samo turisti, koji su najbrojniji u vreme povoljnih vremenskih uslova - rekao je gospodin Slobodan Simić.

[Više fotografija možete da pogledate o v d e.](#)